	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

1. C. Vrijede jednakosti:

$$0.4 = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}.$$

Odatle zaključujemo da je zadani broj racionalan. Budući da je svaki racionalan broj ujedno i realan broj (jer je skup svih racionalnih brojeva pravi podskup skupa svih realnih brojeva), slijedi da zadani broj pripada skupu svih racionalnih brojeva i skupu svih realnih brojeva.

2. D. Udaljenost između dviju točaka na brojevnom pravcu jednaka je apsolutnoj vrijednosti razlike brojeva koji su pridruženi tim točkama. Zbog toga je tražena udaljenost jednaka:

$$\begin{aligned} d &= |-18.1 - 9.7| = \\ &= |-27.8| = \\ &= -(-27.8) = \\ &= 27.8. \end{aligned}$$

3. C. Koristeći formulu za rastav razlike kvadrata na faktore imamo redom:

$$\begin{aligned} 1 - 9 \cdot a^4 &= 1^2 - (3 \cdot a^2)^2 = \\ &= (1 - 3 \cdot a^2) \cdot (1 + 3 \cdot a^2). \end{aligned}$$

4. D. Imamo redom:

$$\begin{aligned} b^{-\frac{2}{3}} &= \frac{1}{b^{\frac{2}{3}}} = \\ &= \frac{1}{\sqrt[3]{b^2}} = \\ &= \sqrt[3]{\frac{1^3}{b^2}} = \\ &= \sqrt[3]{\frac{1}{b^2}}. \end{aligned}$$

5. A. Imamo redom:

$$\begin{aligned} 2^{2022} - 2^{2023} &= 2^{2022} \cdot (1 - 2^1) = \\ &= 2^{2022} \cdot (1 - 2) = \\ &= (-1) \cdot 2^{2022} = \\ &= -2^{2022}. \end{aligned}$$

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

6. C. Neka su \check{z} , b i c redom broj tulipana žute, bijele, odnosno crvene boje. Iz podataka u zadatku zaključujemo da postoji $k > 0$ takav da vrijede jednakosti:

$$\begin{aligned}\check{z} &= 5 \cdot k, \\ b &= 7 \cdot k, \\ c &= 10 \cdot k.\end{aligned}$$

Ukupan broj posađenih tulipana jednak je zbroju $\check{z} + b + c$. Taj zbroj mora biti jednak 396, pa dobivamo jednadžbu:

$$5 \cdot k + 7 \cdot k + 10 \cdot k = 396.$$

Riješimo je na uobičajen način:

$$\begin{aligned}5 \cdot k + 7 \cdot k + 10 \cdot k &= 396, \\ 22 \cdot k &= 396, \quad / : 22 \\ k &= 18.\end{aligned}$$

Prema tome, traženi broj tulipana crvene boje jednak je

$$10 \cdot k = 10 \cdot 18 = 180.$$

7. B. Ukupan broj svih bombona u posudi jednak je

$$24 + 36 + 15 = 75.$$

Ukupan broj svih mogućih ishoda slučajnoga pokusa *izvlačenje jednoga bombona* jednak je ukupnom broju svih bombona. Taj je broj jednak 75.

Ukupan broj svih povoljnih ishoda promatranoga slučajnoga pokusa jednak je ukupnom broju svih bombona s okusom limuna. Taj je broj jednak 24.

Prema klasičnoj definiciji vjerojatnosti zaključujemo da je tražena vjerojatnost jednaka

$$\begin{aligned}p &= \frac{24}{75} = \\ &= \frac{8}{25} = \\ &= 0.32 = 32\%.\end{aligned}$$

8. D. Neka je n traženi broj. Iz zadanih podataka dobivamo jednadžbu:

$$\frac{n + 15 + 21}{3} = 22.$$

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

Riješimo je na uobičajen način:

$$\begin{aligned}\frac{n+15+21}{3} &= 22 \quad / \cdot 3 \\ n+36 &= 66, \\ n &= 66-36 = \\ &= 30.\end{aligned}$$

9. D. Koristeći jednakost

$$\sqrt{a^2} = |a|, \quad \forall a \in \mathbb{R},$$

imamo redom:

$$\begin{aligned}(x-1)^2 &= 6, \quad / \sqrt{} \\ \sqrt{(x-1)^2} &= \sqrt{6}, \\ |x-1| &= \sqrt{6}, \\ x-1 &= \sqrt{6} \quad \text{ili} \quad x-1 = -\sqrt{6}, \\ x &= \sqrt{6}+1 \quad \text{ili} \quad x = 1-\sqrt{6}.\end{aligned}$$

Dakle, jedno rješenje zadane jednadžbe je $x = \sqrt{6}+1$.

10. B. Zadana kvadratna jednadžba će imati realna rješenja ako i samo ako njezina diskriminanta bude nenegativna. Tako imamo redom:

$$\begin{aligned}(-4)^2 - 4 \cdot p \cdot (-2) &\geq 0, \\ 16 + 8 \cdot p &\geq 0, \\ 8 \cdot p &\geq -16, \quad / : 8 \\ p &\geq -2.\end{aligned}$$

Dakle, traženi skup svih vrijednosti parametra p je interval $[-2, +\infty)$.

Napomena: Za $p = -2$ dobivamo jednadžbu $-2 \cdot x^2 - 4 \cdot x - 2 = 0$. Ona ima jedinstveno rješenje $x = -1$. Budući da se u postavci zadatka ne navodi da zadana jednadžba mora imati dva *različita* realna rješenja, skupu svih vrijednosti parametra p pripada i broj -2 .

11. C. Odredimo najprije jednadžbu zadanoga pravca (u eksplicitnom obliku). On prolazi točkama $(-2, 1)$ i $(4, 4)$. Zbog toga imamo:

	<p>Matematika na državnoj maturi</p>	<p>rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	--	---

$$p... y-1 = \frac{4-1}{4-(-2)} \cdot (x-(-2)),$$

$$y = \frac{3}{6} \cdot (x+2) + 1,$$

$$y = \frac{1}{2} \cdot x + 1 + 1,$$

$$y = \frac{1}{2} \cdot x + 2.$$

Za $x = -4$ dobivamo

$$\begin{aligned} y &= \frac{1}{2} \cdot (-4) + 2 = \\ &= -2 + 2 = \\ &= 0, \end{aligned}$$

dok za $x = 2$ dobivamo

$$\begin{aligned} y &= \frac{1}{2} \cdot 2 + 2 = \\ &= 1 + 2 = \\ &= 3. \end{aligned}$$

Dakle, zadanom pravcu pripadaju i točke $(-4, 0)$ i $(2, 3)$.

12. A. Brojevi riješenih zadataka tvore strogo rastući aritmetički niz čiji je prvi član jednak 5, a razlika 3. Odredimo opći član toga niza (kao funkciju varijable x):

$$\begin{aligned} f(x) &= 5 + (x-1) \cdot 3 = \\ &= 5 + 3 \cdot x - 3 = \\ &= 3 \cdot x + 2. \end{aligned}$$

13. A. Iz pretpostavke da pravac prolazi I., II. i III. kvadrantom pravokutnoga koordinatnoga sustava u ravnini zaključujemo da on s pozitivnim dijelom osi apscisa zatvara šiljasti kut. Vrijednost njegova koeficijenta smjera jednaka je tangensu toga šiljastoga kuta. Tangens *svakoga* šiljastoga kuta je strogo pozitivan, pa zaključujemo da je i koeficijent smjera promatranoga pravca strogo pozitivan.

14. D. *Krajnja* točka zadanoga vektora dobiva se tako da se iz njegove *početne* točke pomaknemo za dvije jedinice duljine *udesno* (usporedno s osi apscisa), a potom iz točke u koju smo došli tim pomakom pomaknemo za tri jedinice duljine *nadolje* (usporedno s osi ordinata). Jedini od četiriju prikazanih vektora čija se krajnja

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES ZAGREB	Matematika na državnoj maturi	rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)
--	--	---

točka dobije na opisani način je vektor prikazan na slici D. Doista, uočimo li da je početna točka vektora na toj slici $(-1, 4)$, a krajnja $(1, 1)$, onda lako zaključimo:

$$\begin{aligned}\vec{v} &= (1 - (-1)) \cdot \vec{i} + (1 - 4) \cdot \vec{j} = \\ &= 2 \cdot \vec{i} - 3 \cdot \vec{j}.\end{aligned}$$

15. A. Prisjetimo se da je niz strogo padajući i geometrijski ako i samo ako je *količnik* svakoga člana (osim prvoga) i njegova neposrednoga prethodnika *konstanta strogo manja od 1*. Zbog toga u svakom pojedinom slučaju računamo količnik $\frac{a_n}{a_{n-1}}$.

Dobivamo:

$$\text{A. } \frac{a_n}{a_{n-1}} = \frac{8 \cdot \left(\frac{3}{5}\right)^n}{8 \cdot \left(\frac{3}{5}\right)^{n-1}} = \left(\frac{3}{5}\right)^{n-(n-1)} = \left(\frac{3}{5}\right)^{n-n+1} = \left(\frac{3}{5}\right)^1 = \frac{3}{5} < 1.$$

$$\text{B. } \frac{a_n}{a_{n-1}} = \frac{8 \cdot \left(\frac{5}{3}\right)^n}{8 \cdot \left(\frac{5}{3}\right)^{n-1}} = \left(\frac{5}{3}\right)^{n-(n-1)} = \left(\frac{5}{3}\right)^{n-n+1} = \left(\frac{5}{3}\right)^1 = \frac{5}{3} > 1.$$

$$\text{C. } \frac{a_n}{a_{n-1}} = \frac{8 + \frac{3}{5} \cdot n}{8 + \frac{3}{5} \cdot (n-1)} = \frac{8 + \frac{3}{5} \cdot n}{8 + \frac{3}{5} \cdot n - \frac{3}{5}} = \frac{8 + \frac{3}{5} \cdot n}{\frac{37}{5} + \frac{3}{5} \cdot n} = \frac{40 + 3 \cdot n}{37 + 3 \cdot n}.$$

$$\text{D. } \frac{a_n}{a_{n-1}} = \frac{8 - \frac{5}{3} \cdot n}{8 - \frac{5}{3} \cdot (n-1)} = \frac{8 - \frac{5}{3} \cdot n}{8 - \frac{5}{3} \cdot n + \frac{5}{3}} = \frac{8 - \frac{5}{3} \cdot n}{\frac{29}{3} - \frac{5}{3} \cdot n} = \frac{24 - 5 \cdot n}{29 - 5 \cdot n}.$$

Prema tome, niz čije je pravilo navedeno pod A. je strogo padajući geometrijski niz.

Napomena: Iz gornjega postupka proizlazi da je niz čije je pravilo navedeno pod B. strogo rastući geometrijski niz.

Nizovi čija su pravila navedena pod C. i D. su aritmetički nizovi.

Točnije, niz čije je pravilo navedeno pod C. je strogo rastući aritmetički niz čiji je prvi član jednak $\frac{43}{5}$, a razlika $\frac{3}{5}$.

Niz čije je pravilo navedeno pod D. je strogo padajući aritmetički niz čiji je prvi član $\frac{19}{3}$, a razlika $\frac{-5}{3}$.

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

16. B. Imamo redom:

$$\begin{aligned} -1 &\leq \sin x \leq 1, \quad \forall x \in \mathbb{R} \\ -1 - 3 &\leq \sin x - 3 \leq 1 - 3, \\ -4 &\leq \sin x - 3 \leq -2. \end{aligned}$$

Dakle, tražena funkcija je $f: \mathbb{R} \rightarrow [-4, 2]$ definirana pravilom

$$f(x) = \sin x - 3.$$

Napomena: U zadatku nije navedena prirodna domena svake od četiriju ponuđenih funkcija, pa se pretpostavlja da je ta domena jednaka \mathbb{R} . Međutim, ako to nije točno, onda zadatak ne mora imati rješenje. Npr. ako je domena *svake* od četiriju ponuđenih funkcija $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$, onda zadatak nema rješenja, odnosno slika nijedne od tih funkcija nije $[-4, -1]$.

17. A. U *svakomu* jednakokraničnomu trokutu ortocentar (sjecište visina), središte trokutu opisane kružnice, središte trokutu upisane kružnice i težište (sjecište težišnica) je ista točka.

18. B. Kosinus *bilo kojega* šiljastoga kuta pravokutnoga trokuta jednak je količniku duljine pripadne prilježće katete i duljine hipotenuze. Za kut φ sa slike duljina prilježće katete jednaka je x , duljina hipotenuze jednaka je z , pa je:

$$\cos \varphi = \frac{x}{z}.$$

19. C. Traženu površinu dobit ćemo tako da razlici površine najvećega i srednjega kruga pribrojimo površinu najmanjega kruga:

$$\begin{aligned} P &= 6^2 \cdot \pi - 4^2 \cdot \pi + 1^2 \cdot \pi = \\ &= 36 \cdot \pi - 16 \cdot \pi + 1 \cdot \pi = \\ &= 21 \cdot \pi \text{ cm}^2. \end{aligned}$$

20. B. Označimo s D diralište tangente i kružnice, s A vrh kuta čija je (zadana) mjera 28° i s B vrh kuta čiju mjeru tražimo. Trokut DSA je jednakokratan trokut kojemu je osnovica dužina \overline{DA} . Zbog toga su:

$$\begin{aligned} \angle ADS &= \angle SAD = 28^\circ, \\ \angle DSB &= 28^\circ + 28^\circ = 56^\circ. \end{aligned}$$

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

Naime, $\angle DSB$ je vanjski kut trokuta DSA , pa je njegova mjera jednaka zbroju onih unutarnjih kutova toga trokuta koji mu nisu susjedni, a to su kutovi $\angle ADS$ i $\angle SAD$.

Preostaje prisjetiti se da je tangenta povučena u točki D okomita na polumjer kružnice kojemu je jedan kraj točka D (a drugi kraj točka S). To znači da je trokut SDB pravokutan s pravim kutom kod vrha D . Zbroj mjera njegovih šiljastih kutova mora biti jednak 90° . Jedan od tih kutova je upravo kut $\angle DBS$ čiju mjeru tražimo, a drugi je kut $\angle DSB$. Tako je:

$$\alpha = 90^\circ - 56^\circ = 34^\circ.$$

21. 1.) $1.75 \cdot 10^{-15}$. Imamo redom:

$$175 \cdot 10^{-17} = 1.75 \cdot 10^2 \cdot 10^{-17} = 1.75 \cdot 10^{-17+2} = 1.75 \cdot 10^{-15}.$$

2.) $\frac{60}{7} = \overline{8.571428} \approx 8.6$. Imamo redom:

$$\begin{aligned} k &= \frac{15 \cdot 10^{-15}}{1.75 \cdot 10^{-15}} = \\ &= \frac{15}{1.75} = \\ &= \frac{15 \cdot 4}{1.75 \cdot 4} = \\ &= \frac{60}{7} = \overline{8.571428} \approx 8.6. \end{aligned}$$

22. 1.) $5 \cdot x^2$. Imamo redom:

$$\begin{aligned} a \cdot b &= \left(\frac{1}{5} \cdot x^3 \cdot y^{-4} \right) \cdot (25 \cdot x^{-1} \cdot y^4) = \\ &= \left(\frac{1}{5} \cdot 25 \right) \cdot x^{3+(-1)} \cdot y^{-4+4} = \\ &= 5 \cdot x^2 \cdot y^0 = \\ &= 5 \cdot x^2. \end{aligned}$$

2.) $125 \cdot x^{-9} \cdot y^{12}$. Imamo redom:

$$\begin{aligned} a^{-3} &= \left(\frac{1}{5} \cdot x^3 \cdot y^{-4} \right)^{-3} = \\ &= (5^{-1} \cdot x^3 \cdot y^{-4})^{-3} = \end{aligned}$$

	Matematika na državnoj maturi	rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)
---	--	---

$$\begin{aligned}
 a^{-3} &= 5^{(-1) \cdot (-3)} \cdot x^{3 \cdot (-3)} \cdot y^{(-4) \cdot (-3)} = \\
 &= 5^3 \cdot x^{-9} \cdot y^{12} = \\
 &= 125 \cdot x^{-9} \cdot y^{12}.
 \end{aligned}$$

23. Najprije pojednostavnimo zadani izraz što je više moguće:

$$\begin{aligned}
 \frac{t^2 + 2 \cdot t}{16} \cdot \frac{20 \cdot t}{t + 2} &= \frac{t \cdot (t + 2)}{16} \cdot \frac{20 \cdot t}{t + 2} = \\
 &= \frac{20}{16} \cdot t^2 = \\
 &= \frac{5}{4} \cdot t^2.
 \end{aligned}$$

1.) **20.** Odmah dobivamo:

$$\frac{5}{4} \cdot 4^2 = 5 \cdot 4 = 20.$$

2.) $\frac{5}{4} \cdot t^2$. Kao što smo pokazali neposredno ispred rješenja podzadatka 1., zadani izraz pojednostavljen do kraja jednak je $\frac{5}{4} \cdot t^2$.

24. 1.) 5. Tražimo mod zadanoga niza izmjerenih temperatura. U tu svrhu sastavimo sljedeću tablicu.

<i>Temperatura (°C)</i>	<i>Ukupan broj sati</i>
3	1
5	5
6	4
7	2
8	2
10	2
11	3
12	2
13	2
14	1
<i>Ukupno:</i>	24

Lako vidimo da je vrijednost koja se u nizu izmjerenih temperatura pojavljuje najviše puta jednaka 5 (i ta se vrijednost pojavljuje pet puta). Sve ostale izmjerene

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

vrijednosti pojavljuju se u nizu strogo manje od pet puta. Prema tome, tražena je vrijednost jednaka 5°C .

2.) **10.** Prva temperatura koja je viša od 8°C je 10°C . Zbog toga je tražena vrijednost jednaka apsolutnoj frekvenciji *više od* modaliteta 10°C , a ona je jednaka zbroju apsolutnih frekvencija svih temperatura koje su jednake ili više od 10°C :

$$f_6^> = 2 + 3 + 2 + 2 + 1 = 10.$$

25. Odredimo najprije ukupan broj bodova. Označimo taj broj s N . Na temelju zadanih podataka postavljamo jednadžbu:

$$\frac{68}{100} \cdot N = 102.$$

Riješimo tu jednadžbu na uobičajen način:

$$\begin{aligned} \frac{68}{100} \cdot N &= 102, & / \cdot \frac{100}{68} \\ N &= \frac{102}{68} \cdot 100 = \\ &= \frac{3}{2} \cdot 100 = \\ &= 150. \end{aligned}$$

Dakle, ukupan broj bodova koje je bilo moguće ostvariti jednak je 150.

1.) **21.** Tražena je vrijednost jednaka:

$$\begin{aligned} \Delta N &= (82\% - 68\%) \cdot 150 = \\ &= 14\% \cdot 150 = \\ &= \frac{14}{100} \cdot 150 = \\ &= 21. \end{aligned}$$

Dakle, Tinu je nedostajao 21 bod.

2.) **44.** Neka je x broj zadataka u kojima je Tin ostvario dva boda, a y broj zadataka u kojima je Tin ostvario jedan bod. Iz zadanih podataka dobivamo sljedeći sustav dviju linearnih jednadžbi s dvije nepoznanice:

$$\begin{aligned} x + y &= 58, \\ 2 \cdot x + y &= 102. \end{aligned}$$

	Matematika na državnoj maturi	rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)
---	--	---

Prva jednadžba sustava proizlazi iz činjenice da je, s jedne strane, ukupan broj zadataka koje je Tin točno riješio jednak $x + y$, a s druge strane jednak 58 (podatak iz zadatka).

Ukupan broj bodova koje je Tin ostvario rješavanjem ukupno x zadataka od kojih svaki donosi 2 boda jednak je $x \cdot 2 = 2 \cdot x$. Ukupan broj bodova koje je Tin ostvario rješavanjem y zadataka od kojih svaki donosi 1 bod jednak je $y \cdot 1 = y$. Zbog toga je ukupan broj bodova koje je Tin ostvario jednak $2 \cdot x + y$. U zadatku je navedeno da je taj broj jednak 102, pa otuda proizlazi druga jednadžba sustava.

Oduzimanjem prve jednadžbe sustava od njegove druge jednadžbe odmah dobivamo traženi broj zadataka:

$$\begin{aligned} 2 \cdot x - x &= 102 - 58, \\ x &= 44. \end{aligned}$$

26. Zapišimo najprije jednadžbu zadanoga pravca u eksplicitnom obliku. Imamo redom:

$$\begin{aligned} 5 \cdot x - 2 \cdot y - 7 &= 0, \\ -2 \cdot y &= -5 \cdot x + 7, \quad / : (-2) \\ y &= \frac{5}{2} \cdot x - \frac{7}{2}. \end{aligned}$$

1.) $\approx 1.19 \text{ rad.} \approx 68^\circ 11' 55''$. Tangens traženoga kuta jednak je koeficijentu smjera zadanoga pravca. Označimo li taj kut s α , onda iz jednadžbe

$$\text{tg } \alpha = \frac{5}{2}$$

slijedi

$$\alpha = \text{arctg} \left(\frac{5}{2} \right) \approx 1.19 \text{ rad.} \approx 68^\circ 11' 55''.$$

2.) $y = \frac{5}{2} \cdot x$ ili $5 \cdot x - 2 \cdot y = 0$. Traženi pravac ima koeficijent smjera jednak koeficijentu smjera zadanoga pravca te odsječak na osi ordinata jednak 0. Dakle, njegova je jednadžba:

$$\begin{aligned} y &= \frac{5}{2} \cdot x + 0, \\ y &= \frac{5}{2} \cdot x. \end{aligned}$$

27.1.) Vidjeti sliku 1. Uočimo da je f polinom 2. stupnja, što znači da je graf te funkcije parabola. Odredimo njezino tjeme i njezina sjecišta s osi apscisa.

Tjeme parabole je točka

$$T = \left(\frac{-(-2)}{2 \cdot 1}, \frac{4 \cdot 1 \cdot (-3) - (-2)^2}{4 \cdot 1} \right) = (1, -4).$$

Apscise sjecišta parabole s osi apscisa dobijemo rješavanjem jednadžbe

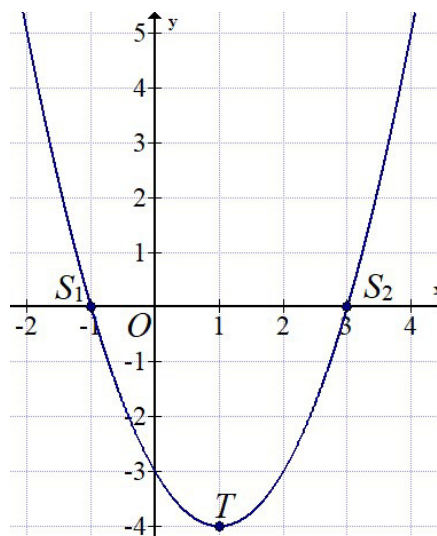
$$x^2 - 2 \cdot x - 3 = 0.$$

Imamo:

$$\begin{aligned} x_{1,2} &= \frac{2 \pm \sqrt{(-2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-3)}}{2 \cdot 1} = \\ &= \frac{2 \pm \sqrt{4 + 12}}{2} = \\ &= \frac{2 \pm 4}{2}, \\ x_1 &= \frac{2 + 4}{2} = 3, \quad x_2 = \frac{2 - 4}{2} = -1. \end{aligned}$$

Dakle, sjecišta grafa zadane funkcije s osi apscisa su točke $S_1 = (-1, 0)$ i $S_2 = (3, 0)$.

Preostaje ucrtati sve tri dobivene točke u pravokutni koordinatni sustav u ravnini i spojiti ih parabolom. Dobivamo sliku 1.

Slika 1.

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

2.) $x \in [-1, 3]$. Umnožak na lijevoj strani nejednadžbe je nenegativan ako i samo ako vrijedi nejednakost

$$f(x) \leq 0.$$

Polinom 2. stupnja čiji je vodeći koeficijent strogo pozitivan – a zadana funkcija pripada skupu takvih polinoma – poprima nepozitivne vrijednosti (samo) na segmentu određenom nultočkama toga polinoma. Dakle, zadana funkcija je nepozitivna ako i samo ako je

$$x \in [-1, 3].$$

28. 1.) $D(f) = \langle 7, +\infty \rangle$. Zadana je funkcija definirana kad god je logaritmand (izraz pod logaritmom) strogo pozitivan. Tako iz nejednadžbe

$$x - 7 > 0$$

odmah slijedi

$$x > 7.$$

Skup svih realnih brojeva strogo većih od 7 jednak je intervalu $\langle 7, +\infty \rangle$. Prema tome,

$$D(f) = \langle 7, +\infty \rangle.$$

2.) 1007. Imamo redom:

$$\begin{aligned} \log(x - 7) &= 3, \\ x - 7 &= 10^3, \\ x &= 10^3 + 7 = \\ &= 1000 + 7 = \\ &= 1007. \end{aligned}$$

29. 1.) $0.73584 \text{ rad.} \approx 42^\circ 9' 38''$. Uočimo najprije da je kut φ šiljast. Primjenom sinusova teorema dobivamo:

$$\frac{\sin \varphi}{10} = \frac{\sin 70^\circ}{14}, \quad / \cdot 10$$

$$\sin \varphi = \frac{5}{7} \cdot \sin 70^\circ,$$

$$\varphi = \arcsin\left(\frac{5}{7} \cdot \sin 70^\circ\right) \approx 0.73584 \text{ rad.} \approx 42^\circ 9' 38''.$$

	<p style="text-align: center;">Matematika na državnoj maturi</p>	<p style="text-align: center;">rješenja probnoga ispita iz veljače 2024. (osnovna razina)</p>
---	---	--

2.) ≈ 12.48 . Primjenom kosinusova teorema dobivamo:

$$\begin{aligned}
 |AD| &= \sqrt{14^2 + 6.8^2 - 2 \cdot 14 \cdot 6.8 \cdot \cos 63^\circ} = \\
 &= \sqrt{242.24 - 190.4 \cdot \cos 63^\circ} \approx \\
 &\approx 12.48 \text{ cm.}
 \end{aligned}$$

30. 1.) $40 \cdot \pi \approx 125.7$. Polumjer dna jednak je polovici promjera, tj.

$$r = \frac{4}{2} = 2.$$

Zbog toga je traženi volumen spremnika jednak volumenu valjka kojemu je polumjer osnovke jednak 2 m, a visina 10 m:

$$\begin{aligned}
 V &= B \cdot v = \\
 &= r^2 \cdot \pi \cdot v = \\
 &= 2^2 \cdot \pi \cdot 10 = \\
 &= 40 \cdot \pi \approx 125.66371 \approx 125.7 \text{ m}^3.
 \end{aligned}$$

2.) $48 \cdot \pi \approx 150.8$. Tražena površina lima jednaka je oplošju spremnika. Ono je jednako oplošju gore spomenutoga valjka:

$$\begin{aligned}
 O &= 2 \cdot B + P = \\
 &= 2 \cdot r \cdot \pi \cdot (r + v) = \\
 &= 2 \cdot 2 \cdot \pi \cdot (2 + 10) = \\
 &= 48 \cdot \pi \approx 150.79645 \approx 150.8 \text{ m}^2.
 \end{aligned}$$

Pripremio:
mr. sc. Bojan Kovačić, viši predavač